

Ny stamväg - Trafikutskottets förslag i korthet

Riksdagen beslutar efter utskottsinitiativ att det nationella stamvägnätet utökas med vägförbindelsen mellan norska riksgränsen och Gävle. Vägsträckan börjar väster om Lekvattnet vid riksgränsen mot Norge och passerar bl.a. Torsby, Malung, Borlänge, Falun och Sandviken på vägen mot Gävle.

Utskottet ser omklassificeringen av vägsträckan som en angelägen del av åtgärderna för att stärka den gränsöverskridande infrastrukturen mellan Sverige och Norge.

Bakgrund

Våren 1991 beslutade riksdagen om en förändrad planeringsprocess för väginvesteringar. Beslutet innebar att planeringsprocessen fortsättningsvis bör utgå från ett helhetsperspektiv och att ett nationellt vägnät av särskild betydelse för landets ekonomiska tillväxt och välfärdsutveckling bör få en särställning vid det framtida planeringsarbetet. Som grund för beslutet låg bl.a. en strävan att stärka det politiska inflytandet över planeringsprocessen för vägsystemets utformning. Riksdagen har därefter genom beslut 1993 lagt fast vilka statliga vägar som ska ingå i det nationella stamvägnätet (prop. 1992/93:176, bet. 1992/93:TU35, rskr. 1992/93:446). Beslutet innebär att närmare ett tjugotal i huvudsak Europavägar samt vissa riksvägar utpekats som stamvägar. Sedan riksdagens beslut har stamvägnätet i huvudsak bestått oförändrat.

Vägförbindelserna mellan Sverige och Norge

Regeringen gav i oktober 2007 Vägverket och Banverket i uppdrag att kartlägga den gränsöverskridande infrastrukturen mellan Norge och Sverige. Ett motsvarande uppdrag gavs till de norska väg- och järnvägsmyndigheterna. Uppdraget redovisades i februari 2008. Av redovisningen framgår att det mellan Gävleborgs län, Dalarnas län, den norra delen av Värmlands län och den norska huvudstadsregionen i dag inte finns någon självklar vägförbindelse. Enligt redovisningen finns det också i ett längre perspektiv inom näringslivet önskemål om en bra och sammanhängande vägförbindelse mellan Oslo och den svenska Östersjökusten vid Gävle. Vidare framgår att den övervägande delen av vägförbindelsen på den svenska sidan redan är riksväg, delen mellan Torsby och norska gränsen (länsväg 239) utgör dock ett undantag.

Regeringen har mot denna bakgrund fattat flera beslut. I maj 2008 beslutades dels att länsväg 239 mellan Torsby och norska gränsen ska vara riksväg. Samtidigt beslutade regeringen också att ge Vägverket i uppdrag att utreda förutsättningarna för att vägförbindelsen mellan norska riksgränsen och Gävle ska kunna ingå i det internationella huvudvägnätet för Europa och bli s.k. Europaväg. Resultatet av utredningen överlämnades till Näringsdepartementet den 1 september 2008. Slutsatsen är att förbindelsen uppfyller de krav som ställs i den överenskommelse som arbetats fram inom ramen för det internationella samarbetet i den ekonomiska kommissionen för Europa inom Förenta nationerna. Den främsta nyttan av en omnumrering är att regional tillväxt, handel och industri – inte minst turism – främjas.

Rapporten har remissbehandlats. Samferdseldepartementet i Norge har gett ett motsvarande uppdrag till Vegdirektoratet gällande en förlängning av nuvarande E 16 från Bergen till svenska riksgränsen. Vegdirektoratet har redovisat ett alternativ där E 16 går via Oslo och ett alternativ där E 16 tar av från Hønefoss och går via Gardemoen. I november 2008 beslutade regeringen vidare att riksväg 16 mellan Dalby och Flädie i Skåne övergår till länsvägnätet och får ett länsvägsnummer. Detta för att undvika förväxlingar om vägförbindelsen mellan norska gränsen och Gävle ges numret E 16 i Sverige.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att en väg som blir en s.k. Europaväg rimligen bör tillhöra stamvägnätet. Med stöd av 3 kap. 7 § riksdagsordningen föreslås mot denna bakgrund ett utskottsinitiativ innebärande att det nationella stamvägnätet utökas med vägförbindelsen mellan norska riksgränsen och Gävle.

Vägsträckan börjar väster om Lekvattnet vid riksgränsen mot Norge och passerar bl.a. Torsby, Malung, Borlänge, Falun och Sandviken på vägen mot Gävle. Den berör delar av vägarna Lv 239, E 45, Rv 71, Rv 70, Rv 50 samt Rv 80. Den aktuella vägsträckan bör omföras till stamvägnätet fr.o.m. den 1 januari 2009. Därmed främjas enligt utskottets mening en angelägen förstärkning av den gränsöverskridande infrastrukturen mellan Sverige och Norge.

På regeringens hemsida så står det:

Riksdagen beslutade på trafikutskottets initiativ att det nationella stamvägnätet ska utökas med vägförbindelsen mellan norska riksgränsen och Gävle. Omklassificeringen av vägsträckan ska bidra till att stärka den gränsöverskridande infrastrukturen mellan Sverige och Norge.